

NATURRESERVAT

Välkommen till Jätturn!

Reservatet omfattar området runt sjöarna Jätturn och Vitturn och norrut mot Sävsjön. Sjön Jätturn omges av branta stränder utom längst i öster vid utloppet mot sjön Vitturn. På Jätturns södra sida reser sig en bergknalle delvis av urkalksten.

Naturmiljön

Rikaste växtligheten återfinns på kalkberget där bl.a. tre sällsynta ormbunkar växer; murruta, grönbräken och fjällhällebräken. Även längs bäckar och drag finns en rik flora.

Skogen längs branterna runt sjön Jätturns sydvästra, västra och norra stränder består huvudsakligen av högvuxen gammal granskog. Väster om sjön Vitturn finns örtrika partier där bland annat kärrviol, liljekonvalj, trollduva och brudborste återfinns.

Öster om kalkberget består skogen av örtrik granskog. Granbeståndet här är relativt glest med stort inslag av rönn, lönn och gråal.

Naturmiljön i området har påverkats av mänsklig aktivitet åtminstone sedan medeltiden. Skogen mellan Vitturn och Sävsjön domineras av lövskog. Området har tidigare varit öppet med gårdar och odlingar.

Grottan

På sjön Jätturns södra strand finns en grotta som har bildats genom vittring i kalkstenen. På grottans väggar finns ristningar av initialer, varav de äldsta är från 1600-talet. Jätturngrottan är en av vårt lands äldsta natursevärdigheter.

Bråfallsstenen

Längst norrut i reservatet ligger Bråfallsstenen. Mot söder syns veckade vågband i stenens struktur. Stenen är en s.k. migmatit vilket är en blandbergart som en gång i tiden smält samman under vulkanisk verksamhet.

Kulturlämningar

Lämningar efter två torpställen återfinns inom reservatet. Jätturnvallen, strax söder om sjön Jätturn, upptogs redan på 1600-talet. Ängen vittnar om att marken en gång brukats och hålls idag öppen genom årlig slåtter. Slåttern bevarar flera arter som trivs i ängsmark.

I reservatets norra del, sydväst om Sävsjön, ligger lämningar efter Lilla Bråfall. Torpet togs upp 1650 och brann ner till grunden 1934.

Friluftsliv

Området har stora värden för friluftslivet. Vid Jätturns västra strand finns en kolarkoja och runt sjön löper en utmärkt och spångad stig. I sjön finns båtar som är tillgängliga för allmänheten.

I reservatet är det inte tillåtet att:

- skada växande eller döda träd,
- plocka mossor, lavar eller vedsvampar,
- framföra motordrivna fordon i terrängen,
- skada geologiska formationer (t. ex. Jätturngrottan och Bråfallsstenen).